

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

2020/2021 ուսումնական տարի

«ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹ ԵՎ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ» ԱՌԱՐԿԱՅԻ

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

1. «Վարչական վարույթ և դատավարություն» դասընթացի առարկան:
2. Վարչական դատավարությունում հետադարձ պահանջ ներկայացնելու էությունը:
3. «Վարչական վարույթ և դատավարություն» դասընթացի խնդիրները և կառուցվածքը:
4. Վարչական ակտի հասկացությունը և տեսակները:
5. Վարչական վարույթի և վարչական դատավարության փոխհարաբերությունը վարչաիրավական վարույթի և դատավարության մյուս տեսակների հետ:
6. Վարչական ակտի ձևերը:
7. Վարչական ծախսերը:
8. Վարչական վարույթի հասկացությունը և կիրառման շրջանակները:
9. Գրավոր վարչական ակտին ներկայացվող պահանջները և դրանք չպահպանելու հետևանքները:
10. Վարչական դատավարության և վարչական իրավունքի փոխադարձ կապը:
11. Վարչարարության հասկացությունը և փոխհարաբերությունը վարչական վարույթի հետ:
12. Վարչական ակտ ընդունելը, դրա մասին իրազեկելը:
13. Վարչական վարույթի առանձին տեսակների իրավական հիմքերը:
14. Վարչական վարույթի և վարչարարության հիմնարար սկզբունքները (օրինականությունը, հայեցողական լիազորությունները սահմանափակելը, կամայականության արգելքը, առավելագույնի սկզբունքը, հավաստիության կանխավարկածը, տնտեսավարությունը):
15. Անվավեր և առոչինչ վարչական ակտերը:
16. Վարչական ակտերի վարչական կարգով բողոքարկման իրավական հիմքերը, դրանց առանձնահատկությունները՝ վարչական վարույթի այլ տեսակների պարագայում:
17. Գործերի ենթակայությունը վարչական վարույթում:
18. Վարչական կարգով բողոք բերելու հիմքերը և կարգը:
19. Վարչական մարմինների փոխօգնությունը:
20. Վարչական վարույթի և վարչարարության սահմանադրական հիմնադրույթները:
21. Վարչական ակտի հարկադիր կատարումը:
22. Վարչական վարույթի առանձին տեսակների իրավական հիմքերը:
23. Վարչական վարույթի և վարչարարության իրավական հիմքերը:
24. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի համար պատասխանատվությունը կրողը և պատասխանատվության հիմքերը:
25. Վարչական վարույթի ինստիտուտի միջազգային իրավական չափանիշները:
26. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման նախապայմանը:
27. Վարչական վարույթի փուլերը:
28. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման եղանակները և հետևանքները վերացնելը:

29. Վարչական վարույթի մասնակիցները:
30. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման պահանջ ներկայացնելը, պահանջ ներկայացնելու ժամկետը, պահանջը քննարկելը և լուծելը, համապարտ պատասխանատվությունը:
31. Այլ անձինք վարչական վարույթում:
32. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցումը դրամական միջոցներով:
33. Վարչական մարմնի պաշտոնատար անձի կողմից գործերը քննարկելու և լուծելու անհնարինությունը, բացարկ և ինքնաբացարկ հայտնելու հիմքերը և կարգը:
34. Վարչարարությամբ պատճառված ոչ գույքային վնասի հատուցման հիմքերը և կարգը, դրամական միջոցներով հատուցելու ձևերը:
35. Վարչական վարույթի իրականացման լեզուն:
36. Վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցումն անձի մահվան դեպքում:
37. Վարչական վարույթի վերաբերյալ գործերը վարելը և հաշվառելը:
38. Վարչական վարույթում արձանագրություն կազմելու առանձնահատկությունները:
39. Վարչական ակտն ուժը կորցրած ճանաչելը:
40. Վարչական վարույթի վերաբերյալ գործերով տուրք վճարելը:
41. Վարչական դատավարությունը, որպես գործադիր իշխանության մարմինների գործունեությունում օրինականության ապահովման միջոց:
42. Վարչական դատարանի դիմելու իրավունքը:
43. Դատավարական իրավունակություն և դատավարական գործունակություն:
44. Դատարանի կազմը և ինքնաբացարկը վարչական դատավարությունում:
45. Դատական հանձնարարությունները:
46. Վարչական դատավարության ու վարչական արդարադատության փոխադարձ կապը:
47. Վարչական դատավարության իրավական աղբյուրները:
48. Վարչական դատավարության օրենսդրության էվոլյուցիան:
49. Վարչական դատավարության մասնակիցները:
50. Կողմերի իրավունքները և պարտականությունները վարչական դատավարությունում:
51. Դատավարական իրավահաջորդությունը, ոչ պատշաճ կողմի փոխարինումը պատշաճ կողմով:
52. Ապացույցների հասկացությունը, ապացույցների վերաբերելիությունը և թույլատրելիությունը:
53. Ապացուցման բեռը վարչական դատավարությունում:
54. Ապացույցների տեսակները, դրանց ձեռքբերման, հետազոտման ու գնահատման առանձնահատկությունները:
55. Վարչական դատավարությունը, որպես կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդյունավետ լծակ:
56. Գործ հարուցելու հիմքը և հայցի տեսակները:
57. Դատաքննությունն առաջին ատյանում:
58. Դատաքննությունը վերաքննիչ ատյանում:
59. Դատաքննությունը վճռաբեկ ատյանում:
60. Գործերի նոր քննությունը:
61. Նոր երևան եկած հանգամանքներով և նոր հանգամանքներով դատական ակտերի վերանայման հիմքերը և կարգը:
62. Նորմատիվ իրավական ակտերի իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը:

63. Հավաքի անցկացման մասին համայնքի ղեկավարի որոշումների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը:
64. Ընտրական իրավունքի պաշտպանության վերաբերյալ գործերը:
65. Դատական կարգով վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին գործերի վարույթը:
66. Նոտարական գործողությունների վիճարկման վերաբերյալ գործերի վարույթը:
67. Լիցենզիայի հետ կապված լիազոր մարմնի որոշումների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերի վարույթը:
68. Վարչական դատավարության վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգրքի հիմնադրույթները:
69. Վարչական դատավարության վերաբերյալ Սահմանադրության հիմնադրույթները:
70. Վարչական դատավարությունում հետադարձ պահանջ ներկայացնելու պայմանները:
71. Վարչական դատավարության փոխհարաբերությունը քաղաքացիական դատավարության հետ:
72. Ներկայացուցչությունը վարչական դատավարությունում:
73. Վարչական դատավարության փոխհարձ կապը դատավարության մյուս տեսակների հետ:
74. Վարչական դատավարությունում դատական ակտերի տեսակները:
75. Ժամկետները վարչական դատավարությունում:
76. Վարչական արդարադատության հիմնական համակարգերը՝ ըստ միջազգային փորձի:
77. Վարչական դատավարությունում պետական շահերի պաշտպանությունը:
78. Վարչական դատավարության ձևավորման փորձերը անկախության ժամանակահատվածում:
79. Վարչական վարույթի վերաբերյալ միջազգային իրավական փորձը:
80. Վարչական դատավարությունը, որպես մարդու իրավունքների պաշտպանության լծակ:

Իրավագիտության ամբիոնի վարիչ՝

Ա.Եգեկյան

ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ա) նորմատիվ իրավական ակտեր

1. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրություն (2005թ. նոյեմբերի 27-ի փոփոխություններով)
2. Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 2007թ. նոյեմբերի 28-ին)
3. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրք (ընդունվել է 1985թ. դեկտեմբերի 6-ին)
4. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգիրք (ընդունվել է 1998թ. մայիսի 5-ին)
5. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք (ընդունվել է 1998թ. հունիսի 17-ին)
6. Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք (ընդունվել է 1999թ. փետրվարի 5-ին)
7. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք (ընդունվել է 2004թ. փետրվարի 18-ին):

բ) հիմնական գրականություն

1. **Դանիելյան Գ.**, Վարչական պատասխանատվությունը Հայաստանի Հանրապետությունում (դասագիրք), «ԱՌՏ» հրատարակչություն, Եր. 2007, 246 էջ
2. **Դանիելյան Գ.**, Բարեփոխումներ վարչական օրենսդրությունում, հայեցակարգային խնդիրներ, Օրինականություն, 1999թ., թիվ 8, էջ 2-6
3. **Դանիելյան Գ.**, Կազմակերպությունների վարչական պատասխանատվության էությունը, Պետություն և իրավունք, Երևան, 1999թ., թիվ 2 (5), էջ 36-44
4. **Դանիելյան Գ.**, Վարչական վարույթ և դատավարություն (ուսումնական ձեռնարկ), Երևան-Տիգրան Մեծ, 2011, 384 էջ
5. **Դանիելյան Գ.**, Վարչական արդարադատության կայացման հիմնախնդիրները, Երևան «ԱՌՏ», 2004թ., 328 էջ
6. **Бойцова В.В., Бойцов В.Я.** Административная юстиция: К продолжению дискуссии о содержании и значении // Государство и право. 1994. N 5. с. 42-53.
7. **Даниелян Г.**, Международно-правовые предпосылки становления института административного правосудия в странах постсоветского пространства. Белорусский журнал международного права и международных отношений. Минск, 2004, Выпуск 2004-1, ст. 22-26.
8. **Демин А.А.** Суды административной юстиции: Сравнительный анализ зарубежного опыта // Вест. Моск. ун-та. Серия 11 "Право". 1994. N 1. с. 46-53.

գ) լրացուցիչ գրականություն

1. **Եղյան Ռ.** Վարչական տույժեր (դասախոսություն), Երևանի պետական համալսարան, Երևան-1999թ. 48 էջ
2. Հարցեր և պատասխաններ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի վերաբերյալ, Երևան, 2005 թ. , 321 էջ
3. Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր վարչական իրավունքի ուղեցույց, Երևան 2009, 99 էջ
4. **Եղիգարյան Վ.**, Պրակտիկ Վարչարարության հիմունքներ, պր. 1, Երևան, Մխիթար Գոշ, 1998թ., 200 էջ
5. **R.Bidouze**, Fintion publique; les points sur les i, vo Editions, 1995.
6. V.A. Louveris, La constitutionnalisations du droit de la fonctoin publique, RDP, 1992.
7. V. La fonction publicu de 1, Etat en 1995-1996, La Doc. franc., 1996, p. 365. et Cahiers FP, 1996
8. **Цветков В.В. Щербак А.И.** Дисциплина и ответственность в аппарате государственного управления. Киев. 1980.

9. **Ծաղիկյան Շ.**, Կոռուպցիա: Պատճառները, հետևանքները- Երևան, Երևանի Գիտակ համալսարանի «Գոշ» հրատարակչություն, 2001թ., 173 էջ
10. **Եղյան Ռ.** Կազմակերպությունների վարչական պատասխանատվությունը, իրավագիտության հարցեր, Երևան, 1999թ., թիվ 1, էջ 31-36
11. **Եղյան Ռ.**, Վարչական իրավունքը ՀՀ իրավական համակարգում (դասախոսությունների կուրս), Երևանի պետական համալսարան, Երևան – 2006թ., 159 էջ
12. Обращения граждан: Организация и порядок рассмотрения: Сб. нормативных актов. М., 1994.
13. Общая теория управления: Курс лекций. М., 1994.
14. **Хаманева Н.Ю.** Административная юстиция США // Государство и право. 1993. N 3. с. 140-147.
15. **Юсупов В.А.** Теория административного права. М., 1985.
16. **Юсупов В.А.** Актуальные проблемы административного права // Сов. государство и право. 1991. N 11. с. 35-41.
17. **V. J.Ziller**, Administrations comparees⁸, Montshrestien, coll. Domat Droit public, 1993.
18. **V. M. Degen**, La fonction publique en RFA, 1983.
19. **V. Anne Vidal-Durupty**, L,administrations et elections a la presidanse de Ronald Reagan, Rev. adm., 1984.

դ) էլեկտրոնային կայքեր

1. www.europa.eu.int
2. [www.coe.ru\(int\)](http://www.coe.ru(int))
3. www.eur-op.eu.int